

Viisi ohjetta onnettomuuksien välttämiseksi sukellustukialuksella

Tukialuksilta sukeltaminen voi olla erittäin mukavaa, mutta valitettavasti niillä tapahtuu usein myös helposti loukkaantumisia.

Ympäröivästä kosteudesta johtuen aluksilla on useimmiten liukasta. Kaikkien ei myöskään ole helppoa säilyttää tasapainoaan aallokon keinunnassa. Myös muut kuin edellä mainitut tekijät voivat olla syynä siihen, että aluksen kansi on yksi mahdollisista onnettomuuksien ja vammojen aiheuttajista.

Olemme julkaisseet Alert Diver -lehdessä joitakin numeroita aiemmin artikkelin, jossa kerrottiin kahdesta eri tapauksesta, joissa kummassakin sukeltajan sormi repeytyi irti. Nämä sukeltajat hyppäsivät alukselta veteen, ja tällöin heidän [vihkisormuksensa](#) tarttui kiinni aluksessa olevaan ruuviin. On melko harvinaista, että tällaista tapahtuu, ja nämä tilanteet tulivatkin meille yllätyksenä.

Paljon yleisempiä ovat sellaiset onnettomuudet, joissa sormi vaurioituu enemmän tai vähemmän vakavasti aluksen tikkaissa sukelluksen jälkeen. Varmasti hyvin kivuliasta!

Sormivauriot ovat yksi esimerkki niistä onnettomuuksista, joita sukeltajalle saattaa sattua tukialukselta sukeltaessa. Paljon vakavampia seuraukset saattavat olla niissä tilanteissa, joissa sukeltaja hyppää toisen sukeltajan päälle tai kun sukelluspullo osuu kovalla voimalla sukeltajaan. Jos sukelluspullo iskee selkään tai pää kolahtaa metalliin, seurauksena voi olla erittäin vakava loukkaantuminen. Joskus tilanteesta ei onneksi jää pysyviä vaurioita, ja sukeltaja saadaan hoidettua kuntoon. Toisinaan kuitenkin seurauksena on valitettavasti pysyvä toimintakyvyn alentuminen.

Esimerkkinä tästä on viime vuonna sattunut tapaus, kun sukeltaja sai toisen sukeltajan sukelluspullostsa osuman päähänsä. Tämä hyppäsi alukselta myöhemmin kuin mitä ohjaaja oli neuvonut ryhmälleen. Osuman saanut sukeltaja jatkoi sukellustaan, koska hän tunsu olonsa normaaliksi. Kun hän sukelluksen jälkeen palasi alukselle, toinen puoli hänen kasvoistaan kuitenkin halvaantui eli hänelle kehittyi kasvohalvaus. Hän oli sairaalahoidossa, mutta vielä kuukausienkin päästä hänen kasvonsa olivat halvaantuneet. Tästä voitiin päätellä, että isku oli aiheuttanut neurologisia vaurioita aivoissa ja kasvohermossa (nervus facialis), joka hermottaa kasvojen lihaksia. Tämä on vakava tila, ja se tietysti jättää jälkensä henkilön ulkonäköön koko loppuelämäksi. Tämän lisäksi se kuitenkin myös vaikeuttaa puhumista, syömistä ja juomista sekä häiritsee silmäluomien sulkemisrefleksiä. Myös laitesukeltamisen joutuu tässä tilanteessa unohtamaan.

Toisesta vastaavasta tapauksesta ei ole kovinkaan pitkä aika. Se tapahtui tämän vuoden huhtikuussa. Sukelluspullo iski erään sukellusoppaan niskaan, kun toinen sukeltaja hyppäsi hänen päälleen. Opas oli tajuttomana kaksi minuuttia ja kärsi myöhemmin kovasta kivusta. Sen lisäksi häneltä murtui yksi nikama kaularangasta, ja tästä syystä hän ei voinut liikkua kunnolla toista käsivarttaan. Tarvittiin kaksi tietokonetomografiatutkimusta kansainvälisessä sairaalassa, jotta vaurio saatiin kokonaisuudessaan selvitettyä. Sen jälkeen tehtiin pikainen päätös siitä, että sukellusoppaalle tuli suorittaa välittömästi neurokirurginen leikkaus vaurion korjaamiseksi, jotta saataisiin estettyä tilanteen huononeminen. Leikkaus onnistui hyvin, ja opas on nyt toipumassa onnettomuudesta selkärangassaan useita ruuveja ja titaanilevyä.

Kukaan ei varmastikaan halua yllä mainittujen tapausten kaltaisia kokemuksia lomallaan, tai minään muunakaan aikana. Kukaan ei myöskään varmaankaan halua olla se sukeltaja, joka aiheuttaa onnettomuuden toiselle. Pahimmissa tapauksissahan seurauksena voi olla pysyvä halvaantuminen tai jopa

kuolema.

Miten voimme siis ehkäistä tämänkaltaisia onnettomuuksia?

Ensiksikin tulee muistaa se, että alukselta hypättäessä ei koskaan tule hypätä niin, että osuu toisen sukeltajan päähän, niskaan tai selkään. Muista olla tarkkaavainen tässä tilanteessa. Viimeiseksi ennen hyppäämistä tulisi aina tarkastaa se, että alapuolella vedessä ei ole ketään. Se on vähintään, mitä voimme tehdä turvallisuuden takaamiseksi.

Toiseksi tulee aina kuunnella toimintaohjeita ja noudattaa tiettyä toimintajärjestystä aluksella. Aluksen henkilökunta opastaa sukeltajia hyppäämään tietyllä hetkellä. Älä hyppää liian aikaisin äläkä myöskään liian myöhään. Tarkalle ajoitukselle on syytä.

Kolmanneksi ole aina valppaana ja seuraa, mitä ympärilläsi tapahtuu. Huolehdi itsestäsi ja sukellustovereistasi, erityisesti silloin kun he ovat kokemattomia.

Neljänneksi pyri heti veteen hypättyäsi hakeutumaan hieman kauemmaksi aluksesta, jottei kukaan hyppäisi päällesi.

Viidenneksi muistutamme, että sukellus on parasta keskeyttää heti, jos sukelluspullo tai veteen hyppäävä sukeltaja on osunut sinuun. Odota päivän ajan varmistaaksesi, että kaikki on kunnossa. Jos näin ei ole, hakeudu hoitoon välittömästi. Ei ole viisasta jatkaa sukellusta niin että veden alla joutuu ehkä toteamaan selkänikaman murtuneen tai aivotärähdyksen olevan kehittymässä. Paineenvaihtelut pinnan alla saattavat vielä pahentaa tilannetta. Kiinnitä erityisesti huomiota terävään kipuun tai kipuun yleensäkin sekä tunnottomuuteen, huimaukseen, pahoinvointiin, oksenteluun, kihelmöintiin, liikkumisen rajoittumisiin ja päänsärkyyn. Nämä kaikki ovat varoitusmerkkejä, ja niihin tulisi suhtautua vakavasti.

Kallo ja selkäranka ovat helposti särkyviä, ja aivot sekä koko keskushermosto voivat näin vaurioitua herkästi.

Aivot ovat elimistömme neurologinen ohjauskeskus, ja ne voivat turvota kovan iskun seurauksena. Turvonneet aivot eivät kuitenkaan pääse laajenemaan luisen kallon muodostamassa ahtaassa tilassa, jolloin turvotus saattaa aiheuttaa painetta aivoissa ja johtaa lopulta osittaisiin neurologisiin toimintahäiriöihin. Pahimmassa tapauksessa seurauksena on neurologisen ohjauksen täydellinen menetys tai tajunnan menetys. Kyseinen tila kehittyy toisinaan vasta jonkin ajan kuluttua onnettomuudesta. Jos tällöin ollaan veden alla, seurauksena saattaa olla pysyvä vammautuminen tai kuolema.

DAN Europe järjestää säännöllisesti [turvallisuuskampanjoita](#) lisätäkseen sukeltajien tietoisuutta sukeltamiseen liittyvissä turvallisuuskysymyksissä. Tule mukaan, niin saat lisää tietoa näistä tärkeistä asioista.